

Møtereferat regionalt planforum 02.05.2023

Møtetittel: Frosta kommune, kommuneplanens samfunnsdel (KPS)

Referatdato: 16.05.2023

Møteleder: Anne Caroline Haugan

Referent: Tanja Staldvik Wallervand

Vedlegg: Strategidokument og presentasjon fra kommunen

Deltakere:

Representerer	Navn
Frosta kommune	Frode Revhaug, ordfører Endre Skjervø, kommunedirektør Trine Haug, politiker Ingvild Øfsti, Organisasjon og Samfunn Elisabeth Erle, Oppvekst og Velferd Ståle Opsal, økonomi Grete Nesshaug Hovdal, hjemmesykepleie Håvard Kvernmo, natur og miljø Astrid Gullesten, fysioterapitjenesten Bente Indergård Liv Leth-Olsen, Frostatunet institusjon
Statsforvalteren i Trøndelag (SF)	Elisabeth Varsi Stubbrud, kommunal- og justis Snorre Antonsen, kommunal- og justis Aino Holst Okسدøl, landbruk
Husbanken	Birger Jensen Ingrid Knutsen
Trøndelag fylkeskommune (TFK)	Anne Caroline Haugan, kommunal Heidi Beate Flatås, kommunal Kirsti Tømmervold, regional Kyrre Kvistad, folkehelse Tanja Staldvik Wallervand, kommunal

Presentasjon

Frosta kommune presenterte sitt foreløpige utfordringsbilde. Lenke til presentasjon: [Regionalt planforum](#)

Overordnet

- Liten kommune i areal og lite folk
- Sentralt plassert i Trøndelag, gir mange muligheter
- God tilgang til kvalifisert arbeidskraft

- Godt nabosamarbeid og mye samarbeid i Værnesregionen, men også mot Innherred. Litt i spagaten. Heldig som kan gjøre det. Gir fordeler. Økt kvalitet.
- Sentralisert alle funksjoner, fordeler med en skole og et sentrum. Gangavstand til det meste
- Få ansatte i ulike fag, spesielt og ledelse og saksbehandling, er kritisk og alle må ha flere roller. Store forventninger til faglig kvalitet, men fordelene er at en kan se helhet.
- Har hatt utfordringer på økonomi. Har nå gode resultater, men kommer krevende tider videre.
- Målsetting: skal ikke bruke mer penger enn vi har og ha orden i eget hus.
- Byggesak, oppmåling og plan - mangeårig krevende situasjon. Har gjennomført en ryddejobb de siste 3 årene, utskiftning av mange ansatte også ledere, sammenslåing av tjenester, etterslep på saker, saksbehandling tar lengre tid enn det innbyggerne er vant til. Ikke ferdig med rydding av byggesaker
- Godt samarbeid mellom adm og politikk
- Gjennomført tilsyn på campingplasser i 2022, flere avvik som det skal jobbes med framover
- Flere planer som kan være ulovlig, og jobber med dette.
- Jobber for tiden med en sentrumsplan. Nytt kommune- og helsehus er under planlegging
- Jobber med formidlingsssenter mht Frostating som har jubileum i år.
- Demografi er utfordringer med eldrebølge
- Næringslivet går veldig godt, grøntproduksjon er ledende i Norge
- Hvordan skal landbruksjord benyttes – har diskusjon med Statsforvalteren
- Ekstremt mange fritidsfolk – det går kanskje en grense på hvor mange det er plass til. Strandsoneutfordringer, må diskuteres i samfunnsdelen
- Kanskje Norges største overgrepssak startet i 2022 - mange som er utsatt. Kan ha sammenheng med ufør, medisinbruk, utenforskap etc.

Utenforskap

- Utenforskap = folkehelse?
- Skal det prege samfunnsdelen
- Høye tall på BUP, ufør og medisin på psykiske lidelser - hva gjør det med samfunnet og neste generasjoner. Kjenner ikke konsekvensene
- Sette inn tiltak
- Høye tall på utenforskap fra NAV, Trengs i arbeidslivet
- Må begynne å snakke om problemene og tiltak

Demografi

- Hvordan møte endringene i demografien

Bærekraft - infrastruktur er viktig for folkehelse

- Ønsker å benytte FNs bærekraftsmål som verktøy
- Politikken må prioritere retning for Frosta
- Kraft kan være minimumsressurs
- Eldrebølge på vann- og avløp. Jobber med kartlegging av avløp, redusere sårbarhet.
- Forurensning
- Utarbeider tilstandsrapporter og vedlikeholdsplaner
- Brann, samarbeid med Levanger kommune. Koster kommunen
- Ingen ambulanse og politi på Frosta

Arbeidsgiver og organisasjon

- Velferdssektoren sysselsetter flere enn landbruket i kommunen
- Økning i antall avvik
- Færre søkere på hver enkelt stilling

- Utfordres på kvalitet, kvantitet og kompetanse
- Kontrakt med NAV "Trøndelagsmodellen" - som første kommune
- Heltidskultur - prosessveileder
- Forankring er viktig, bygge nye kultur blant ansatte

Økonomi

- Hatt flere runder med nedskjæringer
- Brukte opp disp.fondet, fylt opp etter god drift siden 2020.

Bærekraftsmålene i Frosta kommune

- Jobbes mye i barnehage og skole
- Startet arbeidet med å øke kompetanse om bærekraftsmålene.
- Hvordan legge det inn i samfunnsdel og andre planer
- 3 mål, 1 for hver dimensjon i bærekraftsmålene.
- Refleksjon rundt prioriteringene.

Medvirkningsprosessen - Bred medvirkning

1. Politisk spor gjennom planstrategi, temamøte i kommunestyre, sentrumsplan og kommunestyrerepresentanter var fasilitatorer på folkemøte
  2. Internt - utvidet ledergruppen arbeidet med planstrategi og planprogram og ledersamling. Jobber med hvordan vi skal ta det videre i organisasjon
  3. Eksternt - spørreundersøkelse til alle innbyggere over 15 år, undersøkelse til deltidsfrostingen, undersøkelse til næringslivet. Arbeid i skole og barnehage for de under 15 år.
- Egen gruppe som har arbeidet med medvirkningsprosessen
  - Filmbussen - ungdommer som laget film om hvordan de så for seg Frosta i framtida.
  - Støtte fra Proneo ungdomsrådet og eldreråd
  - Lag og organisasjoner - spørsmål via e-post
  - Ut fra spørreundersøkelsen inn til politiske utvalg - prioriteringer
  - Folkemøte både for innbyggere og fritidsfrostingene
  - Planlagt ferdig høringsutkast uke 39

Diskusjon

Statsforvalteren:

Kommunal- og justis:

- Kommuneplanens samfunnsdeler bærer ofte preg av å være et festtaledokument i de fleste kommuner
- Viktig å bruke tid på hvordan endre planen til et levende styringsdokument for kommunen
- Lag konkrete målbare prioriteringer og lage strategier
- Opplever at Frosta ser løsninger på mange utfordringer
- Ny kultur kan være viktig.
- Det er lagt opp til en bra medvirkningsprosess
- Optimist på vegne kommunen

Landbruk:

- Frosta er en viktig landbrukskommune og jordvern er viktig for SF. Jordvern har overordnet hensyn i alle planer
- Tenk på om det er mulig med tilbakeføring av arealer til landbruksjord
- Veksthus er plasskrevende, er det mulig med samling av næringene for å få stordriftsfordeler
- Lag en langsiktig arealstrategi

- Stort press på fritidshus, viktig å finne tålegrensen
- Fritidsfrostingen har krav på en del hjelpetjenester fra kommunen

Økonomi:

- I kommunebildet er Frosta nå grønn på økonomi
- Kommunen har lav gjeldsgrad og opparbeidet disposisjonsfond
- Økonomisk bæreevne må inn i samfunnsplanen
- Finansielle måltall kan vises til i planen, lag mål og strategier for hva kommunen kan sjonglere med for å endre finansielle måltall
- Viktig å konkretiser istedenfor å lage en ønskeliste
- Ressurstilgang begrenser hva en kan få til, kan være lurt med rekkefølge på tiltak
- Bygg stein for stein
- Mulighet for planlegging av boliger sentrumsnært

Husbanken:

- Bolig har betydning for rekruttering, levekår, bolyst etc
- Ta valg om hva skal være aktiv boligpolitikk i Frosta og få det inn i samfunnsdelen
- Kommunen må definere sin rolle i boligpolitikken
- Markedet fungerer ikke optimalt på Frosta
- Ny boligsosial lov fra 1. juli
- Spørsmål en kan stille seg i arbeidet med samfunnsdelen:
  - Brukes startlån riktig?
  - Bygg riktig bolig på riktig sted
  - Hvilken rolle ønsker kommunen å ta, tilrettelegger eller initiativtaker
- Eksempel på aktiv boligpolitikk i samfunnsdelen er Heim kommune
- Muligheter hos Husbanken: Tilvisningsavtaler mellom kommune og privat aktør
- Ikke konkurrere med privat utbyggere

Vedlagt veiledning samfunnsdel fra Husbanken med eksempel fra Heim kommune

Trøndelag fylkeskommune:

Folkehelse

- Sentralt tema og sektorovergripende
- Kommuneplanens samfunnsdel (KPS) er kommunens folkehelseplan
- Befolkningens helsetilstand er en viktig ressurs for kommunen.
- Godt kunnskapsgrunnlag er viktig for KPS
- Kan være indikatorer om hvordan innbyggerne har det.
- Søk å oppnå redusert etterspørsel etter hjelpetjenester
- Lenker: [Folkehelseprofil](#)

Bærekraft

- Bærekraftsnettverket i fylket er kunnskapsdeling på tvers
- Kommunen er opptatt av FNs bærekraftsmål
- Hva betyr det å jobbe med bærekraft?
- Hvordan måle at en jobber med bærekraftsmålene - Bærekraftsflis som kommunen kan bruke som indikatorer. Lenke: Trøndelag i tall
- Innbyggerinvolvering er viktig føle eierskap
- Bærekraftsprofil kan fylkeskommunen hjelpe til med å lage for kommunen

Kommunal:

- Utvikle kulturstier

- Trafikksikkerhetsplan kan være en del av samfunnsdelen. TFK benytter trafikksikkerhetsplanen for prioriteringer av trafikksikkerhetsmidler
- Utenforskap for innvandrere - egne nettverk, endring i mønster på tilbakeflytting
- Jobb godt med arealstrategien i samfunnsdelen, vær realistisk, for å få et godt styringsverktøy
- Anbefaler at det er det nye kommunestyre skal vedta planen, men vurder om det nye kommunestyre også skal sende ut på høring, for å få forankring av planen
- Kunnskapsgrunnlaget kan muligens brukes i folkevalgtopplæring.
- Prosessen er kanskje viktigere enn det ferdige dokumentene.

Frosta kommune:

- Vi vet ikke hvor mange av fritidsfrostingen som kan tenke seg bosette seg på Frosta og bidra inn i tjenestene. Spennende videre framover
- Boliger går i arv - endres til fritidsboliger. Fører til forfall – stor uutnyttet boligmasse
- Mulighetsrommet - nært E6, jernbane, flyplass og Trondheim
- Digitalisering av alt, noen grupper blir ikke med i involveringen
- Fylkeskommunen må bli flinkere til å fortelle at vi må samarbeide.
- Aktiv boligpolitikk er interessant
- Arealstrategi vil være viktig, vil ha med oss SF og TFK på strategien
- Økonomi - klarer ikke gjennomføre planer hvis en ikke har penger
- Kultur - 16. juni Frostakonferansen bør SF og TFK komme på
- Ønsker hurtigbåt mellom Frosta og Trondheim - utslippsfri hurtigbåt, plass til brygge, strøm osv.
- Helse vil være krevende for økonomi framover, viktig å ikke bygge ned skole selv om det blir færre elever.
- Frivilligheten må inn i planen, for å utvikle samfunnet
- Forankring i KST - generell kompetanse om hva en samfunnsdel er må tas inn.
- Det er gjennomført mye nydyrking de siste årene.